

ההסברה הישראלית צריכה להתמקד בייחוד שלנו: חוסן ותודעה

written by דוד מ' וינברג | 10.05.2026

בלב הדיון על שיקומה של תדמיתה הבינלאומית של ישראל ניצבת שאלת התכלית. מה יש לישראל להציע לעולם? האם יש בה דבר-מה מעבר ליצירתיות הטכנולוגית ולתחכום ההיי-טקי, ההופכים אותה למושא הערכה?

התשובה היא חוסן. החברה הישראלית נהנית מתחושת צדק פנימית ומעוצמה נפשית, ומדינת ישראל מחזיקה בעוצמה צבאית וכלכלית ההופכות אותה למודל לחיקוי בזירה העולמית.

זהו הנושא שראוי כי יעמוד במרכז ההסברה הישראלית בשנים הקרובות.

חוסן הוא המשאב החיוני האולטימטיבי להתמודדות עם מציאות עולמית קודרת. העולם כולו ניצב כיום מול מדינות הנוקטות מדיניות הרסנית כדוגמת רוסיה, סין ואיראן [1] כשעימותים צבאיים קשים עוד לפנינו; מול תנועות על-לאומיות הגמוניות דוגמת האסלאם הרדיקלי המבקשות לערער את יסודות החברות המערביות מבפנים ומציבות איום טרור הולך וגובר; מול אידאולוגיות ממאירות הסותרות את ערכיה של הציוויליזציה היהודית-נוצרית ואת עקרונות הדמוקרטיה הקלאסית; ומול נרטיבים היסטוריים מעוותים המבקשים לשלול את עצם הלגיטימיות של ריבונות לאומית.

גם יציבותם של החיים המודרניים נתונה לאיום: מגפות של שימוש בסמים ודיכאון, התפוררות המשפחה והקהילה; טכנולוגיות המחריבות את הפרטיות ומטפחות אי-אמון; ותלות כלכלית גלובלית הדורסת מעמדות ועמים שלמים ומזינה שנאה ואלימות.

ישראל היא מופת לאופן שבו יש להתמודד עם כל האתגרים הללו [2] האיומים על בריאותה של אומה ועל עצם קיומה. זוהי מדינה שבמהלך כמעט שמונים שנותיה התמודדה בהצלחה עם איומי ביטחון קיצוניים ועם מתקפות דה-לגיטימציה אידאולוגיות, וזאת באמצעות תודעה היסטורית-רעיונית רחבת יריעה וזהות לאומית מרוממת; באמצעות פטריוטיות עמוקה החובקת את הגאווה והזכות להילחם למען המדינה; באמצעות טיפוח אהבת הארץ ואהבת הזולת; ובאמצעות שימור האמונה הדתית.

ישראל גם קיבלה על עצמה את ההכרעות הקשות ואת ההקרבות הנדרשות כדי לקיים מערך הגנה לאומי רב-עוצמה וכלכלה איתנה [3] והתוצאות מדהימות.

בסופו של דבר, ישראל היא חברה חסונה. היא משגשגת, בעוד ששונאיה כושלים. היא פרדיגמה לאופן שבו ניתן לעמוד איתן ולהחזיק במטרה נעלה מתוך בהירות מוסרית [4] דבר שהעולם

המוכה והמתגונן זקוק לו נאשות.

חיוניות ותודעה היסטורית

התבוננו בנתוני הזהות הלאומית. לפי כל סקר שנערך בעשור האחרון, צעירי ישראל מאמינים עמוקות ובאופטימיות בעתידה של המדינה. תשעים אחוזים מהם מתכננים להישאר כאן, יהיה אשר יהיה. למעלה מ-85% סבורים כי צה"ל הוא הצבא המוסרי ביותר בעולם. לפחות 65% אומרים כי יהיה זה ראוי למות למען המדינה, אם יידרשו לכך.

יותר מ-75% מעדיפים באופן מובהק לרכוש "כחול-לבן", ו-84% מעדיפים לקנות מחברות ישראליות או בינלאומיות התורמות למאמץ המלחמתי והלאומי.

למעלה מ-60% אומרים כי סולידריות חברתית, התנדבות וערכי משפחה הם שמעניקים לישראל את גדולתה. וכל זאת, אף שלמעלה מ-80% מתלמידי התיכון סבורים כי הסיכוי לשלום עם הפלסטינים קלוש עד בלתי קיים. במילים אחרות, צעירינו יודעים שישראל היא הרבה מעבר לסך הסכסוכים עם הפלסטינים או עם איראן, והם מאמינים כי ישראל תדע להתמודד ואף לשגשג.

הנחישות של הנוער הישראלי משתלבת בחוסן שמפגינים מגזרים רחבים בציבור הישראלי. החל באימהות חסונות המחזיקות את העורף, וכלה במאות אלפי ישראלים (ויהודי התפוצות) המתנדבים באינספור דרכים בימי מלחמה כדי למלא מחסור בידיים עובדות בשדות, במפעלים ובבתי החולים, וכדי לסייע בריפוי ובשיקום אלמנות המלחמה, הפצועים הרבים והמפונים.

החיוניות הכללית הזאת נובעת מאותה תודעה היסטורית-רעיונית רחבת יריעה ומאותם סממני מסירות שתיארת לעיל. למעשה, החברה הישראלית נשענת על מעין "דת אזרחית" ^[1] אמונה חבויה המחזיקה את החיים הציבוריים והפוליטיים. זהו מה שכינה הלורד הרב ד"ר יונתן זקס המנוח ^[2] מגדולי ההוגים היהודיים של דורנו ^[3] "תאולוגיה ציבורית": תחושת ייעוד וזהות לאומית המשותפת כמעט לכל הישראלים.

אין מדובר במוסכמה ריקה מתוכן. בלי קשר למידת הקפדתם על פולחן דתי, ישראלים מבינים את עצמם כקשורים בברית מוסרית, וכמי שנבחרו ^[4] כן, נבחרו! ^[5] למשימה. הם חשים אחריות לקידומה של הציוויליזציה היהודית, אשר התנ"ך מעגן בבניית ישות מדינית יוצאת דופן בציון. ומשום כך יילחמו הישראלים ללא לאות למען חירותם.

יתר על כן, העם היהודי שואף להיות מכשיר להפצת ערכים חיוניים בעולם. בין היתר, הדבר מסביר מדוע ישראלים הם מן הראשונים שטסים לקצות תבל כדי להגיש סיוע בעת אסונות טבע; מדוע הם כה גאים בתרומתם הרפואית והמדעית לעולם; ומדוע שיתופי פעולה אקדמיים בינלאומיים חיוניים כל כך לנפשם. כן ^[6] אפילו כעת, כאשר חלקים מן האקדמיה המערבית מבקשים להחרים ישראלים ויהודים.

איש אינו יכול לטעון כי החיים בישראל היו נטולי דאגה או קלילים מאז פלישת חמאס

באוקטובר 2023 והמלחמות שבאו בעקבותיה בשבע חזיתות. אולם כפי שמראים מחקרי אושר ותוחלת חיים [?] שבהם ישראל מדורגת בעקביות בין המדינות המובילות בעולם [?] קיימים בחיים מניעים היכולים לגבור על מצוקה ולהפוך אתגרים לברכה.

הישראלים אינם גיבורי־על. אך הם אנשים האוהבים את ארצם, מאמינים במדינתם ובשליחותם ההיסטורית, מעריצים את ילדיהם, ונחושים לראות את משפחותיהם, שכניהם ואחיהם מוגנים ומקבלים תמיכה.

ישראל גדולה, חזקה ועשירה דיה כדי להגן בעוז על דרכה; ובה בעת גדולה, חזקה ועשירה דיה כדי להיות נאורה, נדיבה וסובלנית. מתוך ביטחון במורשתה, ישראל בטוחה ביכולותיה ומסוגלת לתרום לעולם.

השקעות זרות

התבוננו בנתונים הכלכליים. חרף מצב מלחמה המתמשך זה שלוש שנים, קרן המטבע הבינלאומית עדיין צופה כי כלכלת ישראל תצמח ב־3.5% בשנת 2026 (לעומת 2.3% בארצות הברית ו־1.3% באיחוד האירופי). התמ"ג הישראלי צפוי אף לעקוף את כל מדינות ה־G7. הבורסה לניירות ערך בתל אביב גואה, ומקדימה מדדים בינלאומיים מרכזיים כדוגמת S&P 500 ונאסד"ק.

ההשקעות הזרות ממשיכות למלא תפקיד מכריע בחוסנה הכלכלי של ישראל ונשארות גבוהות חרף המלחמות האחרונות, וכך גם פעילות המיזוגים והרכישות בענף ההיי־טק, שהגיעה לכמעט מאה מיליארד דולר בשנת 2025. מצרים וישראל חתמו על עסקת הגז הטבעי הגדולה בתולדות המזרח התיכון, בהיקף של 35 מיליארד דולר. איחוד האמירויות ומרוקו הגיעו לעסקאות ביטחוניות עם ישראל בהיקפים של מיליארדי דולרים.

ישראל עצמה צפויה להשקיע 120 מיליארד דולר בעשור הקרוב בפיתוח תעשיית נשק שאינה תלויה בספקים זרים [?] נוסף על חמישים מיליארד דולר בשנה של הוצאה צבאית ישירה.

תחושת ייעוד עמדה מאז ומתמיד בלב בנייתן של קהילות ואומות בכל חברה אנושית. היא מעניקה כיוון ורוח, ומולידה את הקשיחות הנחוצה לעמידה מול אויבים.

השיח הפוליטי האמריקאי המסורתי הבין זאת היטב, וביקש להציב את הגאולה, החירות, המוסר והברית האלוהית [?] נושאים השאובים במפורש מסיפור יציאת מצרים [?] בלב החיים הציבוריים.

גם האבות המייסדים של אמריקה החזיקו באמונה עמוקה בטוב המהותי ובייחודיותה של ארצות הברית; במה שמכונה האמונה ב"ייחודיות האמריקאית". כולם חלקו את התחושה שמשהו גדול, אפילו פלאי, פועל באמריקה [?] ותחושה זו עיצבה אחריות אמריקאית "אוונגליסטית", במובן של להיטות להוביל את העולם.

למרבה הצער, נשיאה ה-44 של ארצות הברית, ברק ח' אובמה, לא חש בנוח עם מנהיגותה של אמריקה בענייני העולם. הוא ראה במפורש את עברה של אמריקה כיהיר וככוחני. הוא יצא לדרך במטרה "לשנות מן היסוד" את מקומה של אמריקה בעולם; לשלול מארצות הברית את מעמדה העליון; ולהוריד את אמריקה ממעמדה ה"אימפריאלי".

הוא סבר כי יותיר אחריו עולם טוב יותר באמצעות הקטנת ממדיה של אמריקה שאינה יוצאת דופן? ושל ישראל שאינה יוצאת דופן אף היא. ולמרבה הצער, הצליח בכך במידה רבה.

עיצבו האינטלקטואלי הוא, בין היתר, מה שמקהה כיום את יכולתו של המערב להתמודד עם האסלאמו-פשיזם המודרני ועם האימפריאליזם הרוסי והסיני. הוא שמונע את התחדשות נחישותו של המערב להגן על עצמו? נחישות היכולה לנבוע רק מהתחמשות אינטלקטואלית, מוסרית וחברתית עמוקה, לצד התחמשות צבאית קונקרטיית. והוא גם שמונע מאליטות מערביות מסוימות להזדהות עם ישראל ועם מאבקה ההירואיים והמוצלחים.

הגיעה העת להפוך את המגמה. הגיע הזמן להבליט בגאון את חוסנה של ציון. יש בעולם די אזרחים נבונים ומבקשי דרך? ויש לקוות שגם מנהיגים במערב? שישאבו עידוד ודוגמה מדרכה האמיצה של ישראל. ישראל החסונה? זהו המיתוג החיוני להסברתה של המדינה מכאן ואילך.

פורסם במקור ראשון, בתאריך 10 במאי 2026.

*הדעות המובעות בפרסומי מכון משגב הן על דעת המחברים בלבד.